

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/79/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812212251
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8812212251.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a sudkýň JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Jany Burešovej v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko., s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, proti žalovanej: V. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XXX/X, XXX XX M. N. C., o zaplatenie 850,14 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 11C/318/2012-47 zo dňa 28.01.2013 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobcovi n e p r i z n á v a náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol.

Žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. §§ 2 písm. a); 3 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, §§ 6 ods. 3; 23a ods. 1, 2 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, §§ 39; 52 ods. 1 až 3; 53 ods. 1, 4; 54 ods. 1, 2; 100; 101; 111; 524 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, §§261 ods. 3 písm. d); 387 ods. 1, 2; 388 ods. 1; 401; 497; 502 ods. 1; 503 ods. 2; 504; 506 Obchodného zákonníka, pričom konštatoval, že z vykonaného dokazovania, a to z Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku nepochybne vyplýva, že žalovaná uznala záväzok dňa 18.05.2011. V zmysle úverovej zmluvy mala žalovaná splatiť úver formou mesačných splátok s tým, že splatnosť prvej splátky bola dňa 07.03.2005. Z platobnej histórie však nie je zrejmé, kedy právny predchodca žalobcu pristúpil k zosplateniu dlhu.

Súd prvého stupňa mal za to, že ku dňu postúpeniu pohľadávky bol dlh žalovanej už zosplatený. K uznaniu dlhu žalovanou došlo pravdepodobne v čase, keď ešte dlh nebol premĺčaný, keď premĺčacia doba začala plynúť najneskôr dňa 22.03.2009 a pri všeobecnej trojročnej dobe by tak uplynula dňa 22.03.2012. Dohoda o uznaní dlhu bola zo strany žalovanej podpísaná dňa 18.05.2011.

Prvostupňový súd ďalej konštatoval, že uznanie záväzku žalovanou bolo vykonané na predtlačí žalobcu, pričom listina bola označená ako Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, ktoré označenie môže u bežného občana - spotrebiteľa s minimálnym právnym vedomím za určitých okolností,

keď je zo strany veriteľa, resp. jeho právneho nástupcu písomne alebo ústne, telefonicky či iným spôsobom upozorňovaný, keď nie až zastrášaný možným súdnym konaním a následnou exekúciou, priviesť k rozhodnutiu uzavrieť takúto dohodu o splátkovom kalendári v snahe zabrániť jeho postihu a urovnať svoje záväzky voči druhej strane. V ďalšom si však možno ani neuvedomuje, aké ďalšie prehlásenia podpísal, prípadne k akým ďalším povinnostiam alebo sankciám sa zaviazal, navyše keď samotná dohoda je vypísaná vo všetkých bodoch zástupcom druhej strany.

Uznanie záväzku sa nachádza v bode 2., ale prehlásenie o vedomosti o premlčaní dlhu a jeho následkoch sa nachádza v bode 3., označenom ako forma splatenia záväzku, a to až v poslednej vete.

V danom prípade ide o predformulovaný obsah dohody. Samotné uznanie dlhu je spojené s dohodou o uzavretí splátkového kalendára, pričom je možné mať pochybnosti o tom, že dlžník si bol vedomý dôsledkov uznania dlhu, najmä predĺženia premlčacej doby.

Aj z výpovede žalovanej vyplýva, že zamestnanec žalobcu jej nijako nevysvetľoval obsah dohody, prípadne či sa jedná o premlčanú pohľadávku. Zamestnanec žalobcu sám vyhľadával dlžníkov za účelom podpisu dohody, ako vyplynulo z obdobných vecí prejednávanych na súde prvého stupňa, teda iniciatíva k uzatvoreniu takejto dohody nevychádzala od spotrebiteľa. Spotrebiteľ, ktorému išlo najmä o to, aby mohol uhradiť dlh v splátkach, keďže sociálna situácia mu nedovoľovala uhradiť dlh naraz, musel podpísať celý formulár, pričom je zrejmé aj z výpovede žalovanej, že význam obsahu formulára, ktorý podpísala, jej nebol zrejmý.

Vzhľadom na takto predformulovaný obsah a okolnosti podpisu Dohody možno mať vážne pochybnosti aj o tom, že ide o skutočný prejav vôle žalovanej uznať dlh a nejde iba o vôľu uzavrieť dohodu o splátkach so žalobcom.

Vzhľadom na to, ako aj na výpoveď žalovanej, že predmetnú dohodu iba podpísala a neprečítala si ju a neboli jej známe ani následky takéhoto jej kroku, súd prvého stupňa dospel k záveru, že prehlásenie žalovanej o vedomosti o následkoch uznania záväzku tak, ako bolo vykonané v Dohode o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 18.05.2011 nezakladá právny následok uznania dlhu a takáto dohoda je neplatná.

Keďže v danej veci začala plynúť premlčacia doba najneskôr 22.09.2009 a uplynula tak najneskôr 22.09.2012 a žalobca podal žalobu až dňa 26.10.2012, pričom žalovaná vzniesla námietku premlčania a súd jej úkon považoval za účinné dovolanie sa premlčania, súd prvého stupňa konštatoval, že nemohol žalobcovi toto premlčané právo priznať. Preto žalobu v celom rozsahu zamietol.

Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil súd prvého stupňa právne podľa ust. § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, pričom konštatoval, že žalovaná bola v konaní plne úspešná, preto jej vznikol nárok na plnú náhradu trov konania. Nakoľko zo súdneho spisu žalovanej žiadna náhrada trov konania nevyplýva ani si ho neuplatnila a trovy konania nevyčísliła, súd prvého stupňa jej náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. V odvolaní uviedol, že žalovaná dňa 18.05.2011 podpísala Dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, prostredníctvom ktorej uznala svoj záväzok voči pôvodnému veriteľovi GE Money, a.s., vzniknutý zo zmluvy o úvere č. 2260953132 vo výške istiny 994,14 eur a príslušenstvo, čo do dôvodu a výšky. Predmetná Dohoda spĺňa všetky náležitosti, ktoré zákon vyžaduje pre platnosť uznania dlhu. Žalovaná zároveň s odkazom na bod 3.1 Dohody potvrdila vedomosť o premlčaní dlhu a jeho následkoch s tým spojených. Obsahom Dohody je uznanie dlhu zo strany žalovanej ako právny inštitút zakotvený v Občianskom zákonníku, pričom právnym následkom uznania práva, ktorý nastáva priamo zo zákona, je prerušenie plynutia premlčacej doby. Začína plynúť nová 10-ročná premlčacia doba, a to priamo zo zákona. Na to, aby nastali právne účinky spojené s uznaním práva podľa § 110 ods. 1 druhá veta

Občianskeho zákonníka, tento zákon nevyžaduje, aby dlžník mal v čase uznania vedomosť o premlčaní dlhu. Uznanie práva podľa § 110 ods. 1 veta druhá OZ nemožno stotožňovať s inštitútom uznania dlhu podľa § 558 OZ. Podpisom Dohody došlo k začatiu plynutia novej 10-ročnej premlčacej doby, teda právny účinok spojený s uznaním práva, ktorý predpokladá §§ 110 ods. 1 veta druhá OZ, t. j. prerušenie plynutia pôvodnej premlčacej doby a začiatok plynutia novej 10-ročnej premlčacej doby v tomto prípade nastal. Preto sa žalovaná nemôže brániť námietkou premlčania. Uplynutím premlčacej doby sa oslabuje súdna vymáhateľnosť premlčaného práva, avšak veriteľovi premlčané právo zostáva na ďalej zachované rovnako, ako nezaniká záväzok dlžníka voči veriteľovi. Tým, že žalovaná podpísala Dohodu, prejavila svoju vôľu záväzok splniť. Dohoda neobsahuje žiadne zložité ani zavádzajúce právne formulácie a nie je taká rozsiahla, aby sa s ňou žalovaná nemala možnosť oboznámiť. Žalovaná podpisovala Dohodu vo svojom bydlisku. Tvrdenia žalovanej, že obsah Dohody jej nebol známy, sú účelovo vykonštruované, nepravdivé a ničím nepodložené, s cieľom vyhnúť sa plateniu dlhu. Prvostupňový súd sa len stotožnil s tvrdením žalovanej, že o premlčaní záväzku a o následkoch premlčania nemala vedomosť, napriek tomu, že žalobca v konaní predložil jednoznačný dôkaz, že žalovaná uznala svoj záväzok voči žalobcovi a zároveň potvrdila svoju vedomosť o premlčaní dlhu.

Na základe uvedeného žalobca žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe vyhovie.

Žalobca si zároveň uplatnil nárok na náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd v rámci kompetencií podľa § 10 ods. 1 O. s. p. na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 212 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 214 O.s.p. s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu dňa 12.11.2013 a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Na týchto správnych skutkových zisteniach a posúdení sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Odvolací súd sa plne stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, ako aj s dôvodmi tam uvedenými.

K odvolacím námietkam navrhovateľa odvolací súd len na doplnenie uvádza:

Podľa ustanovenia § 558 Občianskeho zákonníka, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

Žalobca si v predmetnom konaní uplatňuje nárok na zaplatenie 850,14 eur, pričom právnym titulom tohto nároku je Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 18.05.2011.

K odvolacím námietkam žalobcu, že na to, aby nastali právne účinky spojené s uznaním práva podľa § 110 ods. 1 druhá veta OZ zákon nevyžaduje, aby dlžník mal v čase uznania vedomosť o premlčaní dlhu, že uznanie práva podľa § 110 ods. 1 druhá veta OZ nemožno stotožňovať s inštitútom uznania dlhu podľa § 558 OZ a uznanie premlčaného práva nie je z hľadiska účinkov spojených s § 110 ods. 1 OZ viazané na vedomosť dlžníka, že uznal premlčané právo a k prerušeniu plynutia pôvodnej premlčacej doby a začatiu plynutia novej 10 ročnej premlčacej doby dochádza bez ohľadu na to, či dlžník v čase uznania o premlčaní vedel alebo nie, odvolací súd konštatuje, že takúto námietku považuje v celom rozsahu za nedôvodnú, a to preto, že spôsob, akým žalobca chápe právnú úpravu obsiahnutú v ustanoveniach § 110 a § 558 Občianskeho zákonníka, odporuje zmyslu a účelu tejto právnej úpravy.

Ustanovenie § 110 Občianskeho zákonníka upravuje nepochybne inštitút premlčania a ustanovenie § 558 Občianskeho zákonníka jednu z možností zabezpečenia záväzkov.

V prípade, ak veriteľ zabezpečí svoj záväzok dohodou o uznaní dlhu (§ 558 OZ), ustanovenie § 110 OZ stanovuje dobu, v ktorej možno toto právo vykonať, pričom označenie záväzku v ust. § 558 OZ pojmom dlh a v ust. § 110 OZ pojmom právo, na tom nič nemení.

K odvolacím námietkam žalobcu, že v danom prípade žalovaná vedela, že uznala premlčaný dlh, odvolací súd uvádza, že z ustanovenia § 558 Občianskeho zákonníka jednoznačne vyplýva, že uznanie dlhu by malo zákonom predpokladaný následok len za podmienky, že ten, kto dlh uznal, vedel o tom, že dlh je premlčaný. Z vyjadrenie žalovanej však nepochybne vyplýva, že Dohodu podpísala len v dôsledku konania a informácie zástupcu žalobcu a z obavy pred súdnym konaním, resp. z obavy pred políciou. Vedomosť o tom, že má ísť o premlčanú pohľadávku, nemala, právnym veciam nerozumie a zamestnanec žalobcu ju nepoučil o tom, čo v predmetnom tlačive je, ani čo je jeho obsahom.

Takémuto tvrdeniu žalovanej zodpovedá aj skutočnosť, na ktorú poukázal aj súd prvého stupňa, že obsah predmetnej Dohody bol vopred predformulovaný a vzhľadom na konkrétne okolnosti pri podpise Dohody možno mať vážne pochybnosti aj o to, že ide o skutočný prejav vôle žalovanej uznať dlh a nejde iba o vôľu uzavrieť dohodu o splátkach so žalobcom.

Žalobca v priebehu konania pred súdom prvého stupňa a ani v rámci odvolacieho konania nijako nepreukázal, že by dlh, ktorý mal byť predmetom Dohody, bol deklarovaný žalovanou. Tento deklaroval iba pracovník žalobcu, nie však aj samotný dlžník.

K uvedenému odvolací súd na doplnenie uvádza, že z predmetnej Dohody a ani zo žiadneho iného dôkazu nevyplýva, že by boli žalovanej poskytnuté v rámci povinnosti žalobcu postupovať v spotrebiteľských vzťahoch so všetkou odbornou starostlivosťou, dostatočne jasné a zrozumiteľné informácie o tom, čo a aký význam má premlčanie dlhu.

Vzhľadom na uvedené nemožno mať pochybnosti o tom, že v obave o možné neskoršie následky (exekúciu) žalovaná v dôsledku postupu žalobcu predmetnú Dohodu podpísala len z obavy pred súdnym alebo exekučným konaním.

Súdy vo svojich rozhodnutiach už judikovali, že síce neznalosť zákona neospravedlňuje, avšak v prípade, ak ide o spotrebiteľský právny vzťah a dodávateľ vystupuje a koná v právnom vzťahu so spotrebiteľom v rozpore so zákonom, resp. v rozpore s princípmi ochrany spotrebiteľa, opomenúc okolnosť, že podrobná znalosť právnych predpisov nemôže byť na ujmu spotrebiteľa, nemožno tomu, kto koná v rozpore s uvedeným, právo priznať.

Je nesporné, že uznať možno aj premlčaný dlh. Uznávací prejav dlžníka bude mať právne účinky len vtedy, ak dlžník vedel, že dlh je premlčaný.

Správne preto postupoval súd prvého stupňa, pokiaľ žalobu žalobcu zamietol pre žalovanou úspešne vznesenú námietku premlčania dlhu. Žalobcovi ako veriteľovi preto nemožno takéto právo v súlade s ustanovením § 100 ods. 1 veta tretia Občianskeho zákonníka priznať.

Preto odvolací súd rozsudok v jeho napadnutej časti, ktorým bola žaloba zamietnutá v súlade s ustanovením § 219 Občianskeho súdneho poriadku ako vecne správny potvrdil spolu s výrokom o trovách konania.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že neúspešnému žalobcovi nárhda trov odvolacieho konania nebola priznaná. Dôvodom takéhoto rozhodnutia bola skutočnosť, že žalobca v odvolacom konaní úspešný nebol. V odvolacom konaní úspešná žalovaná si náhradu trov konania nežiadala, preto o nich ani nebolo rozhodnuté.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.